

Jak korzystać z książki

Seria *Klasyki sztuki* ukazuje życie i dzieła artystów w kontekście kulturowym, społecznym i politycznym okresu, w którym tworzyli. Aby sprostać wymaganiom czytelnika pragnącego mieć wygodny w użyciu informator, treść każdego z tomów podzielono na trzy duże działy, łatwe do zidentyfikowania dzięki odróżniającym je kolorowym paskom na marginesach: żółtemu, gdy mowa o życiu i twórczości artysty, niebieskiemu, gdy omawiane jest tło historyczne i artystyczne, różowemu tam, gdzie dokonuje się analizy dzieła. Sąsiadujące ze sobą strony poświęcone są odrębnym zagadnieniom i zawierają tekst wprowadzający oraz ilustracje z komentarzem. W ten sposób czytelnik może zdecydować o kolejności zdobywania wiedzy, czytając rozdział po rozdziale lub też śledząc interesujące go wątki. Dopelnieniem informacji jest indeks miejsc i osób również opatrzonego ilustracjami.

■ s. 2: Bosch, *Domniemany autoportret*, 1505–1506, Lizbona, Museu Nacional de Arte Antiga

Spis treści

Alegorie i mistycyzm

- 8 Rodzinny warsztat
- 10 Niderlandy przed okresem powodzi
- 12 Malarstwo flamandzkie w drugiej połowie XV wieku
- 14 Bosch w dokumentach: życie tak spokojne, że aż monotonne
- 16 Leczenie głupoty: obraz alegoryczny
- 18 Przysłowia, kultura ludowa i rodzący się humanizm
- 20 Devotio moderna i naśladowanie Chrystusa
- 22 Szarlatan

Bestiariusz Boscha

- 26 Kultura i religijność Boscha: hipotezy i sprzeczności
- 28 Niepokoje, sekty, herezje i obawy końca stulecia
- 30 Wóz siana
- 32 Wóz siana (lewe skrzydło)
- 34 Piekło i raj, fantastyczna architektura
- 36 Odkrycia geograficzne i podróże w nieznane
- 38 Ecce Homo
- 40 Bestseller satyry: Statek głupców
- 42 Śmierć skąpca
- 44 Prace dla miasta i zagraniczni zleceniodawcy
- 46 Ogród rozkoszy ziemskich
- 48 Stworzenie Ewy
- 50 Piekło
- 52 Dziwolągi w dawnej literaturze
- 54 Bestiariusz Boscha: zoologia i fantazja

1500-1503

1504-1516

Indeksy

Wpływy włoskie

- 58 ■ Bosch w Mediolanie?
Kontrowersyjny fresk
- 60 ■ Leonardo i jego wizja natury
- 62 ■ Stwory i monstra
- 64 ■ Niesienie krzyża
- 66 ■ Bosch w Wenecji?
- 68 ■ Męczeństwo św. Julii: ołtarz
- 70 ■ Bosch i malarstwo weneckie początku XVI wieku
- 72 ■ Wenecja: wpływy Północy
- 74 ■ Bosch i Dürer. Czy doszło do spotkania?
- 76 ■ Święty Jan Chrzciel
- 78 ■ Otwarcie pejzażu
- 80 ■ Mistycy, wizjonerzy i kaznodzieje
- 82 ■ Pokutujący św. Hieronim
- 84 ■ Jesień średniowiecza czy wiosna renesansu?
- 86 ■ Wizja świata umarłych

Ewolucja myśli religijnej

- 90 ■ Erazm z Rotterdamu i Pochwała głupoty
- 92 ■ Alchemia, czyli przemiana materii
- 94 ■ Uczniowie, naśladowcy i kopiści
- 96 ■ Temat Sądu Ostatecznego na przełomie epok
- 98 ■ Sąd Ostateczny
- 100 ■ Artystyczny rozwój Niderlandów
- 102 ■ Sztuka między rzeczywistością a fantazją
- 104 ■ Kompozycje z półfigurami
- 106 ■ Cierniem koronowanie
- 108 ■ Pożary i piekielne ognie
- 110 ■ Kuszenie: temat zawsze aktualny
- 112 ■ Kuszenie św. Antoniego
- 114 ■ Porwanie i upadek św. Antoniego
- 116 ■ Medytacje św. Antoniego
- 118 ■ Powiew reformacji
- 120 ■ Ostatnie dzieła
- 122 ■ Pokłon Trzech Króli
- 124 ■ Skrzydła tryptyku Trzech Króli
- 126 ■ Refleksja nad losem człowieka
- 128 ■ Bosch i ryciny
- 130 ■ Największy interpretator: Pieter Bruegel starszy
- 132 ■ Bosch w kulturze XX wieku: podświadomość i surrealizm

136 Indeks miejsc

138 Indeks osób

3925

75.041:914-052] (492/1
114/15 "A/2

75 A/2